

SAMORDNING, SAMORDNING OCH SAMORDNING

EXPERTER TAR POSITION

FOTO: THINKSTOCK

Sverige står inför mycket omfattande investeringar i bostäder, vägar och spårbunden trafik. Åtskilliga miljarder kronor har investerats i databaser med fastighetsinformation och geodata utan att det gett tillräckliga samhällsekonomiska effekter. Branschen behöver nu samlas för att utveckla nya digitala lösningar för att förenkla och effektivisera processer för planering, plangennomförande och byggande.

De närmaste 10 åren kommer över 1 000 miljarder kronor att investeras i bostäder, vägar och järnvägar. Bristen på bostäder och effektiva transportvägar riskerar tillväxt och att landets konkurrenskraft gentemot omvärlden försämras. Under de senaste åren har problemen på bostadsmarknaden sysselsatt ett stort antal statliga utredningar, med fokus på att identifiera hinder och hitta lösningar. PBL, byggkostnader, konkurrensförhållanden har nagelfarits. Näringslivet har genom Bokriskommittén och Nybyggarkommisionen analyserat läget och redovisat 100 skarpa förslag till åtgärder.

En analys av alla utredningar visar att fokus ligger helt på juridik och ekonomiska styrmedel. Inget av de 100 förslagen från näringslivet har handlat om digitaliseringens möjligheter att förenkla och effektivisera samhällsbyggandets olika processer. Alliansregeringen gav Statskontoret 2013 i uppdrag att titta på statliga styrmedel för utveckling av en sammanhållna digital planprocess.

Statskontoret redovisade i rapporten *Från analog till digital – Insatser för att främja en digital planprocess* att en digital planprocess innebär vinster såväl för kommunerna och staten som för allmänheten och

exploatörerna. En digital planprocess skapar förutsättningar för en bättre fungerande marknad för byggande av nya bostäder, vägar och järnvägar.

Samordning saknas

Kommuner och myndigheter arbetar i dag inte i en digital planprocess, även om det finns öar av initiativ. En digital planprocess går ut på att många olika aktörer kan utbyta information digitalt, det vill säga en digital informationsförsörjning. Detta innebär att myndigheter och kommuner måste tillhandahålla och ta emot digital informa-

ULI Geoforum

- är en ideell branschorganisation som verkar för ökad, breddad och effektivare användning av geografisk information.
- utgör en mötesplats för sina medlemmar som finns inom myndigheter, kommuner och näringsliv som producerar eller använder geografisk information.
- Geoforum är Sveriges ledande mötesplats i branschen.

tion i enhetliga format och använda gemensamma definitioner av informationens innehåll. Detta kräver en enhetlighet och samordning som saknas i dag.

Nationell e-strategi

För att uppnå den maximala samhällsnyttan av en digital planprocess behöver hela samhällsbyggnadsprocessen omfattas av ett digitalt arbetssätt. Statskontorets förslag om en nationell e-strategi för en digital planprocess, nationell databas för planbestämmelser och fri tillgång till geodata är mycket viktiga delar i digitaliseringen och effektiviseringen av samhällsbyggandet.

Kongressen Position 2015 samlar

landets ledande experter inom samhällsbyggnadsområdet med inriktning på geografisk informationsteknik och andra IT-stöd för ökad samhällsnytta. Forskning, utveckling av nya produkter och tjänster och utveckling av kompetens är centrala delar i alla branscher och programmet för kongressen visar att många viktiga initiativ och samverkansprojekt redan pågår. Men mer behöver göras. Och det i dag, inte om fem år.

För samhällsbyggnadsområdet finns en utmaning att hitta nya former och kanaler för att diskutera och kommunicera behov av förändringar och utveckling. Alla de möjligheter som finns i digitaliseringen av samhällsbyggandets olika processer

behöver tas till vara. Därför behöver branschens röst bli tydligare och starkare. Sverige var först i världen med införande av ett digitalt nationellt dataregister för fastigheter. I dag står vi inför möjligheten att digitalisera processer inom planering och byggande. Genom ökad och förstärkt samverkan mellan staten, kommunerna och näringslivet finns inom räckhåll lösningar på problemen med utdragna processer, långa handläggningstider och höga byggkostnader.

TEXT: JAN ZAKARIASSON, ORDFÖRANDE, ULI GEOFORUM
OCH LENNART SJÖGREN, TF VD, ULI GEOFORUM SERVICE AB

lennart.sjogren@gavlenet.se,
jan.zakariasson@agima.se

Anslag ur Åke och Greta Lissheds stiftelse

Stiftelsen har till ändamål att främja vetenskaplig forskning inom väg- och vattenbyggnadskonsten. Anslag skall lämnas till sådana välmeriterade forskare vilka är i behov av bidrag för ett effektivt bedrivande av forskningen. För mera omfattande forskningsprojekt kan forskare tillerkännas bidrag under mer än ett år. Anslag för forskningsarbete utomlands kan förekomma. Undantagsvis kan bidrag lämnas för anskaffande av viss för forskningen erforderlig, speciell, relativt dyrbar utrustning. Anslag lämnas inte till studerande i grundutbildning.

Ansökan

Ansökan skall ha inkommit till stiftelsen senast 2015-04-10. Ansökan skall innehålla personliga uppgifter, cv, syftet med ansökningen, beskrivning av planerad eller pågående forskning, abstract vid deltagande i konferens, sökt belopp samt budget. Vid ansökan om anslag för utrustning skall anges vem som ska bli ägare till utrustningen. Stiftelsen skall uppge om medel för samma ändamål sökts eller beviljats någon annanstans.

Beviljade medel som inte tagits i anspråk vid utgången av året efter det år anslag beviljats återgår till stiftelsen.

Ansökan sker via stiftelsens hemsida www.lissheds-stiftelse.a.se

S|E|B